

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/103338,W-Starachowicach-zaprezentowano-wystawe-TU-rodzila-sie-Solidarnosc.html>
23.04.2024, 14:37

W Starachowicach zaprezentowano wystawę „TU rodziła się Solidarność”

Starachowice to jedno z trzech miast woj. świętokrzyskiego, które znalazło się na szlaku plenerowej wystawy IPN „TU rodziła się Solidarność”. Ekspozycja została otwarta 21 lipca 2020 r. na pl. pod Skałkami, w okolicach Skweru im. Zdzisława Rachtana „Halnego”.

- Starachowice były jednym z najaktywniejszych ośrodków działalności Związkowej w Regionie Świętokrzyskim. Fala strajków, która wybuchła latem 1980 r. i powstanie „Solidarności” wywołały najpoważniejszy w historii PRL kryzys państwa komunistycznego. Doprowadziły do destabilizacji systemu opartego na hegemonicznej pozycji PZPR. Partia ta już nigdy nie podniosła się z ideologicznej klęski. Na podkreślenie zasługuje aktywność starachowickich środowisk, które w obecnym czasie kultywują pamięć o fenomenie jakim była „Solidarność” – mówiła podczas uroczystości dr Marzena Grosicka z Referatu Badań Historycznych Delegatury IPN w Kielcach.

W otwarciu wystawy udział wzięli zastępca naczelnika Delegatury IPN w Kielcach Patrycja Zatorska, marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski, prezydent Starachowic Marek Materek i przewodniczący Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność” Waldemar Bartosz.

Wystawa składa się z części ogólnopolskiej, regionalnej oraz lokalnej i prezentuje masowy bunt robotników, który wybuchł latem 1980 r. W woj. kieleckim w lipcu 1980 r. zastrajkowali pracownicy trzech zakładów. W początkach sierpnia protesty odbyły się w Końskich oraz Ostrowcu Świętokrzyskim. W trzeciej dekadzie sierpnia kilkaset osób uczestniczyło również w strajkach w Skarżysku Kamiennej oraz Starachowicach.

Przełomowe znaczenie dla rozwoju wydarzeń miały dwa strajki w Fabryce Łożysk Toczących „Iska” w Kielcach (29-30 sierpnia i 11-18 września). We wrześniu fala strajkowa z udziałem kilkunastu zakładów pracy objęła Kielce. Powstał najsilniejszy ośrodek organizacyjny nowego ruchu związkowego. Strajki objęły także Końskie i Starachowice. Do mniejszych akcji protestacyjnych doszło ponadto w Busku-Zdroju, Dyminach i Białogonie, Jędrzejowie, Skarżysku-Kamiennej, Ostrowcu Świętokrzyskim i Włoszczowie. Od lipca do września 1980 r. w woj. kieleckim strajkowało około 30 tys. osób.

- Podpisanie porozumień sierpniowych i powstanie „Solidarności” zwiększyło aktywność społeczną i polityczną Polaków. Siłą tego związku była energia tysięcy ludzi, którzy w ciągu kilkunastu miesięcy stworzyli prawie dziesięciomilionową organizację. „Solidarność” jako związek zawodowy broniła pracowników, jako ruch społeczny wprowadzała ich w obszar

działań obywatelskich. Niewątpliwie te 16 miesięcy działalności „Solidarności” zmieniło oblicze kraju i mentalność polskiego społeczeństwa – powiedziała dr Grosicka.

Ekspozycja „TU rodziła się Solidarność” prezentowana będzie w Starachowicach do 13 sierpnia. Potem pokażemy ją w Kielcach.

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)

Starachowice,
21.07.2020. Otwarcie
wystawy „TU rodziła się
Solidarność”. Fot.
Katarzyna Pronobis
(IPN)